

2597 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot regeling van het hoger onderwijs.

De toelichtende memorie, die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 17 Juni 1952.

JULIANA.

2597 2

ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de regeling van het hoger onderwijs, in het bijzonder ten aanzien van het openbaar onderwijs, dringend herziening behoeft, ten einde in de behoeften van dit onderwijs op deugdelijke wijze te kunnen blijven voorzien en ruimte te scheppen voor de ontwikkeling der wetenschap aan universiteiten en hogescholen alsmede voor de voortgaande ontplooiing der gemeenschap van allen, die aan de universiteiten en hogescholen deel hebben;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Hoger onderwijs omvat de opleiding tot zelfstandige beoefening der wetenschap en tot het bekleden van maatschappelijke betrekkingen, waarvoor een wetenschappelijke voorbereiding vereist is of dienstig kan zijn, welke opleiding mede gericht is op het bevorderen van maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef en op de persoonlijke vorming.

Artikel 2

De instellingen van hoger onderwijs worden onderscheiden in openbare en bijzondere.

Openbare instellingen van hoger onderwijs zijn die, welke door het Rijk of door een gemeente zijn opgericht; de overige zijn bijzondere instellingen.

Artikel 3

Het staat aan een ieder vrij, onder inachtneming van het bepaalde in de artikelen 213 tot en met 215, een bijzondere instelling van hoger onderwijs te openen.

Artikel 4

Tot het geven van hoger onderwijs behoeven vreemdelingen, voor zover zij daartoe niet door Ons zijn benoemd, Onze vergunning.

Artikel 5

Onverminderd de onderscheiding, bedoeld in artikel 2, worden de instellingen van hoger onderwijs onderscheiden in universiteiten, hogescholen en andere instellingen.

Artikel 6

Onder de instellingen van hoger onderwijs beogen in het bijzonder, de universiteiten en hogescholen, naast de in artikel 1 bedoelde opleiding, de ontwikkeling van de wetenschap.

Artikel 7

Bij het hoger onderwijs, voor zover gegeven aan universiteiten en hogescholen, wordt mede aandacht geschonken aan bevordering van inzicht in eenheid en samenhang der wetenschappen, in aard en werkwijze van elke der wetenschappen afzonderlijk en in de geestelijke grondslagen van de Nederlandse cultuur.

Artikel 8

In deze wet wordt verstaan onder:

Onze Minister: de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen;

Nederlandse universiteiten: de in artikel 19 bedoelde universiteiten; Nederlandse hogescholen: de in artikel 155 bedoelde hogescholen; studenten ener universiteit of hogeschool: zij, die aan die universiteit of hogeschool als student zijn ingeschreven of op grond van feitelijke gegevens naar het oordeel van de rector magnificus als aan die universiteit of hogeschool studierend moeten worden beschouwd;

academisch statuut: de algemene maatregel van bestuur, die onder meer de inrichting en omvang van de examens en de promoties aan de Rijksuniversiteiten regelt;

technische-hogeschoolstatuut: de algemene maatregel van bestuur, die onder meer de inrichting en de omvang van de examens en de promotie aan de technische hogeschool te Delft regelt;

academisch examen: een examen, dat wordt afgelegd aan een universiteit of hogeschool.

AFDELING II

Van de Hoge Academische Raad

Artikel 9

Er is een Hoge Academische Raad, bestemd om een schakel te vormen zowel tussen de Nederlandse universiteiten en hogescholen onderling als tussen deze instellingen en de maatschappij.

Hij geeft, desgevraagd of eigener beweging, adviezen aan Ons, aan Onze Minister, aan de besturen der universiteiten en hogescholen en, voor zoveel het hoger landbouwonderwijs betreft, aan Onze Minister, belast met de zaken van de landbouw. In het bijzonder brengt de Raad advies uit omtrent een door Onze Minister in overleg met Onze Minister, belast met de zaken van de landbouw, telkens voor een tijdvak van vier jaren op te stellen en aan de Staten-Generaal over te leggen ontwikkelingsplan voor het van Rijkswege aan universiteiten en hogescholen gegeven hoger onderwijs.

Telken jare brengt de Raad aan Onze Minister een rapport uit, houdende een overzicht van de ontwikkeling van de Nederlandse universiteiten en hogescholen, welk rapport door Onze Minister aan de Staten-Generaal wordt overgelegd.

Artikel 10

De Raad heeft zijn zetel te 's-Gravenhage.

Artikel 11

De Raad bestaat uit een voorzitter, tevens lid, de presidentencurator en de rectores magnifici der Nederlandse universiteiten en hogescholen benevens ten hoogste dertig leden, die door Ons worden benoemd.

Artikel 12

De voorzitter wordt door Ons benoemd na ontvangst van een door de Raad opgemaakte aanbeveling van drie personen en door Ons ontslagen.

Hij treedt af na vijf jaren, doch is terstond weder benoembaar. Na het bereiken van de leeftijd van vijf en zestig jaren is hij niet weder benoembaar.

Aan de voorzitter kan een bezoldiging worden toegelegd.

Artikel 13

De zittingsduur der leden van de Raad, die niet ambtshalve zitting hebben, wordt door Ons geregeld.

Artikel 14

De Raad verdeelt zichzelf in afdelingen.

Hij stelt een reglement van orde voor zijn werkzaamheden vast en brengt dit ter kennis van Onze Minister.

Artikel 15

De Raad kan commissies vormen, hetzij om te dienen van praeadvies aan de gehele Raad, hetzij om rechtstreeks namens de Raad advies uit te brengen over een bepaalde zaak of een groep van zaken, het hoger onderwijs betreffende.

Hij kan tot leden van zulk een commissie ook niet-leden van de Raad benoemen, met dien verstande dat de voorzitter der commissie lid moet zijn van de Raad. Alle leden der commissie hebben als zodanig gelijke bevoegdheid.